

Superwoswaat

Tentelewi keemia wabriku seltsist

Peterburis.

Kunstlise wäetamise mõju kaera pääle.

Wäetades.

Saak teslätiini päält: 163 puuda teri.

Wäetamata.

72 puuda teri.

Ruidas meie maade sigidust tõsta?

Meie põllumeeste suurema jao asjad on wiletnad. Meie maa on lõpulikult waeleks jäänud ja ei anna enam rahuloldawat saaki. Ei teri, ei loomatoitu pole salwedes; kari on kõhn, nälgib ja närutab; hobused on üle jõuu käiwa tööga halwa toidu juures ära kurnatud.

Ometi räägiwad wanad inimesed, et meie maa kord ka hää oli ja hääd, rikaft saaki andis. Nüüd on kohati ju kolm ehk wiis seemet hää saak, tihti tänatakse Jumalat, kui seemegi tagafi laadakse.

On näha, et maa on väga ära kurnatud; tema endine jõud on kadunud ja taimed ning wili ei leia tema päält enesele enam tarwilikku toitu.

Iseenefest mõista on lääl abi tarwis, kiiret ja põhjalikku abi, muidu kurnatakse meie maad lõpulikult ära ja nad ei suuda põllumeest ja tema peret enam toita. Kurnatud hobusele ei wõi piitfa anda; temale tuleb anda terwet ja rammusat toitu; ja sedafama on ka meie põldudele tarwis.

Kunstlike wäetamise mõju odra pääle.

Täis wäetus.
Saak tesfätiini päält: 176 puuda teri.

Wäetamata.
94 puuda teri.

Seda toitu paneme meie olalt lõnniku näol maa pääle ja iga põllumees teab, kuidas see wäetamine põllu wäärtust tõstab. Arwatawasti on aga seda lõnnikut ükli wähe; juba wanaft ajaft laadik panewad põllumehed ainult seda lõnnikut maa pääle, mis nad oma majalt laawad; kuid sellegi päraft ei lähe põllud paremaks, waid jääwad järkjärgult weel lahjemaks.

Sellepäraft on tarwis maad lõnniku kõrwal weel kunstlikult wäetada ja nimelt wäetawate pulbrite abil, mida meiegi juures juba üks ehk teine põllumees on tundma õppinud ja sellepäraft ka ju nende wäärtust tunneb.

Nende wäetusepulbrite hulgas on ifeäranis kolm väga tähtfad, nimelt **superwoswaat, kali ja tschiili-salpeeter**. Kõik need wäetusained suurendawad maa wäärtust ja sigidust, annawad wiljale raske, jämeda tera, hää, pika kõrre ja hoiawad taimelid ja wilja pääle selle kõigefuguste haiguste eest, meie talwewilja aga ka külmamise eest.

Sel kombel wõib wäheste kuludega oma maa päält häd saaki saada. Mitte kolm ehk wiis, waid kümme ja rohkem seemet hakkab meie põld andma, nagu seda ülemal awaldatud piltideft näha wõib.

Niiama hästi mõjub kunstlik wäetus loomanaeri kaswamise pääle.

Tarwilik hulk kunstsõnnikut tesfätiini pääle.

Kunstsõnniku hulka tesfätiini pääle tuleb kabel juhtumisel ära jaotada, ja nimelt: rasked, sawi- ja sawika põhjaga maad, ja kerged liiwa- ja turbapõhjaga maad. Keskmiselt arwatakse tesfätiini pääle:

Kunstlike wäetamise mõju kartohwli pääle.

	Wäetamata.	Ilma super- woswaadita.	Täis wäetus.	Ilma läm- mastikuta.	Ilma kalita.
Saak teslitiini päält:	440 puuda.	935 p.	1.285 p.	1.045 p.	715 p.

Rukkile ja talwenifule.

a) rasketel maadel.

15—20 puuda superwoswaati.

6 „ 30% kalilifi wäetusaineid.

6 „ tibiilifalpeetrit.

b) kergetel maadel.

15—20 puuda superwoswaati.

20 „ kainiiti.

8 „ tibiilifalpeetrit.

Pandakse rukkile laudasõnnikut, pole tibiilifalpeetrit tarwis.

Suwewiljale.

15—20 puuda superwoswaati.

6 „ 30% kalilifi wäetusaineid.

6 „ tibiilifalpeetrit.

15—20 puuda superwoswaati.

20 „ kainiiti.

8 „ tibiilifalpeetrit.

Külwatakse suwiwili ristikhaina järele, pole tibiilifalpeetrit tarwis.

Linale.

15 puuda superwoswaati.

8 „ 30% kalilifi wäetusaineid.

6 „ tibiilifalpeetrit.

15 puuda superwoswaati.

24 „ kainiiti.

8 „ tibiilifalpeetrit.

Kartohwile ja loomanaerile.

15—20 puuda superwoswaati.

6—8 „ 30% kalilifi wäetusaineid.

6 „ tibiilifalpeetrit.

15—20 puuda superwoswaati.

20—24 „ kainiiti.

8—10 „ tibiilifalpeetrit.

Ristikhainale, wikile, timotile ja heinamaale.

20—24 puuda superwoswaati.

8—10 „ 30% kalilifi wäetusaineid.

20—24 puuda superwoswaati.

24—30 „ kainiiti.

Kunstlise wäetamise mõju talwewilja (rukki) pääle.

Wäetamata.

Saak tesfätiini päält: 100 puuda teri, 260 p. õlgi.

Täis wäetus.

180 p. teri, 480 p. õlgi.

Kõik need wäetusained tulewad umbes nädal aega enne külwi maha külwata. Ainult tšhiilifalpeetrit külwatakse pool enne külwi, pool üles tärgranud orase pääle.

Superwoswaat ja kalilised wäetusained tulewad pärast külwamist lisse äestada, kuna tšhiilifalpeetrit sellest küll on, kui ta ühetaoliselt maa pääle külwatakse; seda tööd on wäga hää kuiwa ilmaga teha, parem weel enne wihma, ialgi aga mitte otiekohe pärast wihmaladu.

Kunstiõnnikute kasulik mõju on nende õigel ajal tarwitamise juures täiesti kindel. Ei makia sugugi mõelda, et ühest kunstiõnnikust, mis põllule külwatakse, küllalt on. Niisugustel kordadel ei parane maa mitte, sest et wiljale kõiki neid wäetusaineid tarwis on. Nende tarwitamise tagajärjel saab põllumees peagi jälle need õnnelikud ajad tagasi, mil põld teda ja ta peret rikkalikult toitis; aidas on salwed wilja täis, heinaküünides seifawad lõhnawad heinte wirnad, laudas on terwe ja tubli kari ja tallis tugewad tööhobused. Ka alalõpmata kaebtus, et maad wähe, kaob siis, sest kunstiõnnikud suurendawad lõikust kahe ja kolme wõrra, nii et wäikegi maatükk põllumeest täiesti toidab ja külluses wõib elada lasta.

Superwoswaat

Tentelewi keemia wabriku seltsist

Peterburis.

Tellimise adress: Товариществу Тентелевского химического завода въ С.-Петербургъ.